

Ruský jazyk, úroveň B1

Úvod

Vzdelávací štandard z ruského jazyka, úroveň B1, svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a daný stupeň vzdelávania. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni B1.

Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. V aktuálnej verzii sa používa namiesto pojmu *sociolingvistická kompetencia* pojem sociolingválna kompetencia, *komunikačné zručnosti* sa uvádzajú ako komunikačné jazykové činnosti a stratégie, *spôsobilosti* v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

1. Charakteristika predmetu

Vyučovacie predmety prvý cudzí jazyk, druhý cudzí, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra patria medzi všeobecnovzdelávacie predmety a vytvárajú vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, vo voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26).

2. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3. Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú tieto zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak dokáže:

- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoril a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnéj zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používa opisné jazykové tvary;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém;
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;

- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

4. Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;

- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 70 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konšpekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť;
- napísať súkromný a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať príbeh, rozprávanie, opis;
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie (upravené SERR, 2013, s. 75 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života;
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti;
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne;
- interpretovať a odovzdávať informácie;
- vyrozprávať príbeh;
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života (upravené SERR, 2013, s. 60 – 62).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci úplného stredného všeobecného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň B1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých jazykových funkcií.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Časť **Diskurzívna dimenzia** v obsahovom štandarde je iba **odporúčaná**. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časť **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde je **povinná**. Dotvárajú však kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém, a preto je potrebné im venovať primeranú pozornosť. **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** je pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad spôsobilostí a funkcií jazyka všeobecne stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, pošťávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečim Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

5. Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň B1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

**СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Начать разговор, исходя из конкретной ситуации</p> <p>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</p>	<p>Обратить на себя внимание Upútať pozornosť</p>	<p>Будьте добры ... Будьте любезны ... Простите за беспокойство ... Слушайте!</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, krátke úradné dokumenty, hlavné body krátkych prednášok a správ, úryvky z kníh a filmov a pod.</p>	<p>Špecifiká komunikácie vo formálnom a neformálnom styku, vo verejnom a súkromnom sektore.</p>
	<p>Приветствовать Pozdraviť</p>	<p>Как жизнь? Я приветствую вас от имени ... Привет, рад/-а тебя видеть!</p>	<p>Spojenie prídavných mien s podstatnými menami. Príslovky.</p>		
	<p>Ответить на приветствие Odpovedať na pozdrav</p>	<p>Прекрасно. Всё в порядке. Неплохо. Ничего нового. Ничего особенного. Так себе! Не жалуюсь!</p>			
	<p>Поблагодарить и выразить свою признательность Pod'akovať sa a vyjadriť uznanie</p>	<p>Я вам очень благодарен /благодарна/. Я вам обязан /обязана/. Спасибо за ваши пожелания. Я не знаю, как вас благодарить.</p>			
	<p>Прощаться</p>	<p>Прощай/-те/!</p>			

	Rozlúčiť sa	<p>Всего доброго! (Доброй ночи! Спокойной ночи ! Я не прощаюсь с тобой. Мы ещё увидимся. Целую! Обнимаю!</p>			
--	-------------	--	--	--	--

**СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать Vypočúť si	Получить информацию Informovať sa	Извините, вы не ...? Как ваша семья? Кто вы по профессии? Этот вагон для курящих /некурящих/? Куда мы пойдём поужинать?	Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	Špecifiká komunikácie v rozhlasových a televíznych médiách.
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) Potvrdiť, trvať na niečom	Я согласен /согласна/. Я не возражаю. Твоё предложение меня вполне устраивает. Ты прав /права/. Вы правы.	Krátke tvary prídavných mien.		

a podať informácie	Включить информацию Začleniť informáciu	Пример: Ты заметил, что она пришла поздно? Тебе известно, что он уже женился?	Doplňujúca vedľajšia veta.	Typy textov: opisy, príbehy, osobné listy, krátke úradné dokumenty, interview, inzeráty, jednoduché referáty, jednoduché faktografické texty, hlavné body krátkych prednášok, krátke správy v novinách, úryvky z kníh a filmov a pod.
	Ответить на просьбу Odpovedať na požiadavku	Да, можно. С удовольствием приду. Да нет! Это невозможно сделать.	Súhlas, odmietnutie s neurčitkom. Pocity a nálady hovoriaceho (citoslovcia).	

СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ НУЖНОЕ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМОГО»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интерактивные схемы	Языковая дизимензия	Дискурсивная дизимензия	Интеркультурная дизимензия
Выбрать нужное из предлагаемого Vybrať si z ponúkaných možností	Определить Identifikovať	Это ...	Skloňovanie podstatných, prídavných mien. Štruktúra oznamovacej, opytovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým štýlom.	Životný štýl a interkulturálne rozdiely v jednotlivých regiónoch krajín, v mestách a na vidieku.
	Описать Opísať	Как бы ты описал это? Я вам это опишу. Опишите это подробнее. Это нельзя описать (словами).			

	<p>Подтвердить/ Не воспринять/ Выразить несогласие/ Исправить Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</p>	<p>Он отказался от нашего приглашения (помощи, ...). Я не откажусь. Это я отвергаю. Его слова подтвердились. Он подтвердил это письменно? Они подтвердили получение моего заявления. Я исправил свои ошибки. Это уже нельзя исправить. Ты починишь это? Машина требует ремонта.</p>		<p>Typy textov: brožúry a letáky, plagáty, opisy, katalógy, reklamné materiály a pod.</p>	
--	---	---	--	---	--

СПОСОБНОСТЬ 4: «ВЫСКАЗАТЬ СВОЕ МНЕНИЕ»

Уровень B1

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать свое мнение Vyjadriť názor	Высказать своё мнение Vyjadriť názor	На мой взгляд это ... Что касается меня ... Я предпочитаю ... Можно предположить что ...	Prítomný čas slovies. I. a II. časovanie slovies. Číslovky.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	Pravidlá komunikácie pri vyjadrení súhlasu alebo nesúhlasu, pri zdvorilom odmietnutí alebo popretí návrhu, resp. názoru.
	Выразить своё согласие Vyjadriť súhlas	Да, совершенно верно. Конечно. Разумеется. Думаю, что да. Я за!	Časovanie	Typy textov: opisy	
	Выразить своё	Вовсем нет.			

	несогласие Vyjadriť nesúhlas	Ну, нет. Думаю, что нет. И думать нечего.	modálnych slovies v prítomnom čase.	zážitkov a udalostí, príbehy, osobné listy, krátke úradné dokumenty, úradná korešpondencia, faktografické texty, hlavné body novinových článkov, základné myšlienky prednášok a prezentácií, jednoduchá diskusia a pod.	Porovnanie neverbálnych prostriedkov komunikácie u nás a v krajine CJ.
	Выразить убеждение Vyjadriť presvedčenie	На 100 процентов. 100 процентов, что ...			
	Выразить протест, несогласие Vyjadriť vzdor	Ни в коем случае! Никогда в жизни. Никогда больше.			
	Протестовать Protestovať	Это ложь. Вы ошибаетесь. Вы неправы.			
	Выразить степень уверенности Vyjadriť stupne istoty	Даю вам честное слово. Я обещаю вам это. Непременно.			

СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 5: „Vyjadriť vôľu“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интеракционные схемы	Языковая димензия	Дискурсная димензия	Интеркультурная димензия
Выразить своё желание Vyjadriť vôľu	Выразить свои желания /мечты Vyjadriť želania	Я мечтаю стать юристом. Я так хочу стать ... Я надеюсь, что я стану ...	Словное соединение быть, стать кем? +inštrumentál.	Коммуникативный контекст реализуется устно или письменно. Тексты пишутся разговорным, научным, публицистическим, административным и художественным стилем. Типы текстов: личные письма,	Географические и культурные различия в отдельных регионах страны, мест и деревни.
	Выразить свои планы	Через 3 дня я ... Спустя 10 дней ...	Будущее время словесно. Словные соединения: на		

	(ближайшие и будущее) Vyjadriť plány	Мы организуем ...	этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем (в следующем), прошлом году. Spájanie čísloviek s podstatným menom.	krátke úradné dokumenty (žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka), úradná korešpondencia, základné myšlienky prednášok a prezentácií, jednoduchá diskusia, faktografické texty, úryvky z kníh a filmov a pod.	
--	--	-------------------	---	--	--

**СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения Vyjadriť schopnosť	Показать свои знания Vyjadriť vedomosti	Доказано ... Всем известно, что ... Не секрет ,что ...	Časovanie slovesa знать, уметь, мочь a ich správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: osobné listy, krátke úradné dokumenty (žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka), úradná korešpondencia, základné myšlienky	Analýza informácií o školských systémoch. Porovnanie.
	Высказать своё незнание Vyjadriť neznalosť	Я не владею информацией, что ... Я не умею ... Мне это неизвестно.			
	Показать своё умение что-либо делать Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť	Я владею ... Я обладаю талантом ...			

				prednášok a prezentácií, jednoduchá diskusia, faktografické texty, úryvky z kníh a filmov a pod.	
--	--	--	--	--	--

СПОСОБНОСТЬ 7: «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интерактивные схемы	Языковая дизимензия	Дискурсивная дизимензия	Интеркультурная дизимензия
Воспринимать и проявлять свои чувства Vyjadriť pocity	Проявить свою радость, удовлетворение Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie	Отлично. Превосходно. Мне это очень приятно. Я действительно рад. Замечательно. Я счастлив!	Správne používanie slovesa болеть v rôznych významoch: а) болеть (чем?) гриппом б) У меня болит глаз, (болят глаза). в) Мы бодем за «Слован» Братислава.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: blahoželania, príhovory, poďakovania, osobné listy, úryvky z kníh a filmov, opisy zážitkov a udalostí, príbehy a pod.	Zažité spôsoby komunikácie pri dôležitých udalostiach.
	Выразить печаль, удрученность Vyjadriť smútok, skl'účenosť	Мне очень жаль! Бедняга! Бедняжка! Сожалею, но ничего не поделаешь. Жаль, но не могу.			
	Проявить симпатии Vyjadriť sympatie	Я счастлив, что с тобой познакомился. Мне так приятно.			
	Выразить физическую боль Vyjadriť fyzickú bolesť	Сердце колет. Давит ... Что-то мне нехорошо.			

	Успокоить, подбодрить, помочь набрать смелости Utešit', podporit', dodať odvahu	Я обещаю вам, это не больно. Не бойтесь, всё будет в порядке. Не впадайте в панику. Не паникуйте.			
--	--	--	--	--	--

**СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить ожидания и реагировать на них Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Выразить надежду Vyjadriť nádej	Возможно /может быть/. Хотелось бы верить.	Skloňovanie osobných zámen.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, písomná a elektronická korešpondencia (pozvánky, krátke úradné dokumenty, oznámenia), telefonické rozhovory, interview,	Interkultúrne aspekty pri nadväzovaní priateľstiev, vnímanie hodnoty a potreby priateľstva, kvalitných medziľudských vzťahov.
	Выразить разочарование Vyjadriť sklamanie	Я в тебе ошибался. Ты нас огорчил.			
	Выразить страх, беспокойство Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť	Боюсь за вас. Я волнуюсь. Я беспокоюсь.	Krátky tvar prídavných mien.		
	Заверить Ubezpečiť	Безусловно. Я уверен в этом. Я сделаю это. Я вас заверяю.			
	Выразить облегчение Vyjadriť úľavu	Слава Богу! Ура!			
	Выразить удовлетворение	Мне это подходит. Достаточно, хватит.			

	Vyjadriť spokojnosť	Меня это устраивает.		inzeráty, úryvky z kníh a filmov a pod.	
	Выразить недовольствие, пожаловаться Vyjadriť nespokojnosť, poŕažovať sa	Это уже слишком! Просто невозможно. Мне не везёт. С меня хватит. Я буду жаловаться.			
	Узнать, что или кто кому нравится или не нравится Zistiť spokojnosť/nespokojnosť	Как, по вашему мнению, ... Вам понравилась ... Что вы скажете ...			

СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 9: „Представить за́лубы а вкус“ У́ровень B1

Компетенция	Функция	Интеракционные схемы	Языковая димензия	Дискурсивная димензия	Интеркультурная димензия
Представить свои увлечения и свой вкус Predstaviť záľuby а вкус	Выразить, что мне нравится Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam	Я предпочитаю ... Мой идеал ... Не могу жить без ...	Словное спожение: прítomný čas sloves + infinitív. Зáporná částica не so slovesami.	Комунікаційний контекст sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým а umeleckým štýlom. Typy textov: printová а електроніка korešpondencia, eseje, príbehy, úryvky z kníh а filmov а pod.	Rozličnosti v módnych trendoch а štýloch Slovenska а cieľových krajín, regionálne kroje alebo zvláštne typy oblečenia jednotlivých krajín.
	Выразить своё отношение к тому, что не люблю, что мне не нравится Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád	Слушать тебя не могу. Видеть тебя не могу. Не очень приятно ... Мне неприятно ...			
	Выбрать из	Я предпочитаю ...			

	предлагаемого то, что нравится больше всего Vyjadriť, čo uprednostňujem	На первом месте ... Для меня лучше ...	Používanie 3. stupňa prísloviiek.		
--	---	---	-----------------------------------	--	--

**СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЕННОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать в обостренной ситуации Reagovať vo vyhrotenej situácii	Выразить свой гнев, плохое настроение Vyjadriť hnev, zlú náladu	Проклятье. Это не по мне. Ты с ума сошёл! Молчи /-те/!	Rozkazovací spôsob sloviess.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým štýlom. Typy textov: karikatúry, príbehy, úryvky z kníh, filmov a časopisov, jednoduché anekdoty a vtipy, jednoduchá diskusia a pod.	Rozpoznanie situácií, použitých neverbálnych prostriedkov, adekvátnosť vtipov, prípitkov, ktoré môžu pôsobiť nevhodne v kultúrnom kontexte cieľovej krajiny.
	Реагировать на чей-либо гнев, плохое настроение кого-либо Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného	Перестаньте! Что случилось? Кто тебя обидел?			
	Обижать Urážať	Тупой! Козёл, осёл, баран ...			
	Ругаться Nadávať	Чёрт с тобой. У меня нет слов.			

**СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Определить, сообщить и принять правила или обязанности</p> <p>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</p>	<p>Приказывать Vyjadriť príkaz/zákaz</p>	<p>Не перебивайте меня! Звони!</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, administratívnym umeleckým štýlom. Typy textov: printová a elektronická korešpondencia, krátke úradné dokumenty, úradná korešpondencia, úryvky z kníh a filmov, brožúry a letáky, pokyny, návody a pod.</p>	<p>Podobnosti a rozdiely v doprave a cestných pravidlách na Slovensku a v cieľových krajinách.</p>
	<p>Выразить моральную или социальную норму Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</p>	<p>Не ругайся! Уважайте родителей! Веди себя прилично! Уступайте места инвалидам!</p>	<p>Vyjadrenie možnosti a nutnosti (можно, нельзя). Budúci čas.</p>		
	<p>Получить разрешение Žiadať o povolenie a súhlas</p>	<p>Могу поговорить с директором? Можно ли мне отсюда позвонить?</p>			
	<p>Дать разрешение, разрешить что-либо Dať súhlas</p>	<p>Да, конечно. Можно, но вам придётся подождать.</p>			
	<p>Отказать Odmietnuť</p>	<p>Нет, не можете. Нет, это невозможно. Ни в коем случае! Я отказываюсь от этого. Это не имеет смысла ...</p>			
	<p>Запретить Zakázať</p>	<p>Не трогать! По газонам не ходить! Нельзя ...</p>			
	<p>Воспротивиться запрету Reagovať na zákaz</p>	<p>А он может это делать? Почему мне нельзя ...</p>			

	Угрожать Vyhrážať sa	Ну, подожди! Я тебе покажу ... Не перебивайте меня, иначе ...			
	Обещать Sľúbiť	Я даю слово. Поверьте мне, я... Я обещаю вам это.			

**СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ СОБЫТИЕ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 12: „ Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinnosti“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на недостаточное соблюдение правил , странное событие Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinnosti	Признать вину Obviniť, obviniť sa, priznať sa	Да, это была моя ошибка. Это моя вина. Я ошиблась (-алась).	Rozkazovací spôsob slovíes. Záporná časťica ne so slovesami.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, krátke úradné dokumenty, úradná korešpondencia, oznámenia, príbehy, telefonické rozhovory, jednoduchá diskusia, úryvky z kníh a filmov a pod.	Reakcie na kritiku a ospravedlnenie, nedodržanie stanovených pravidiel a povinností. Porovnanie neverbálnych prejavov
	Извиниться Ospravedlniť sa	Прошу извинения. Прошу извинить меня. Простите меня. Мне это очень неприятно. Я не хотел вас обидеть.			
	Отрицать обвинение Odmietnuť obvinenie	Это не моя ошибка. Это не моя вина. Я тут ни при чем			
	Упрекать Vyčítať	Стыдись за свое поведение. Вам не стыдно ? Какой позор!			

СПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh a udalosť“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо Reagovať na príbeh alebo udalosť	Выразить интерес к чему-либо Vyjadriť záujem o niečo	Да, меня тоже это интересует. Это привлекает особое внимание. Меня это очень заинтересовало ...	Časovanie slovíes.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, hlavné body novinových článkov, faktografické texty, základné myšlienky prednášok, jednoduchá diskusia, úryvky z kníh a filmov a pod.	Primeranosť reakcií v komunikácii o udalostiach na Slovensku a v cieľových krajinách.
	Выразить интерес к тому, о чём кто-нибудь говорит Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva	Говори, говори, это сверхинтересно! Как интересно! Какой талант! Слушаю с особым вниманием.	Rozkazovací spôsob slovíes.		
	Выразить удивление Vyjadriť prekvapenie	На самом деле? Разве? Серьёзно? Неужели? Удивительно ...			
	Выразить, что это меня не удивило Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo	Вижу, всё по старому. Ничего нового. Это не удивительно.	Záporná časťica ne so slovesami.		
	Проявить незаинтересованность Vyjadriť nezájum	Я не хочу об этом знать, говорить, слышать. Думаю, что нет. Мне это не нужно.			

СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение Dať ponuku a reagovať na ňu	Что-либо попросить Žiadať od niekoho niečo	Прошу вас подождать меня. Разменяйте мне, пожалуйста, 100 евро. Я хотел бы спросить ...	Rozkazovacie a zvolacie vety.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, osobné listy, krátke úradné dokumenty, úradná korešpondencia, základné myšlienky prednášok, úryvky z kníh a filmov, jednoduchá diskusia, pokyny a pod.	Normy spoločenského správania . Pravidlá etikety v písomnom a ústnom prejave.
	Ответить на просьбу Odpovedať na žiadosť	Хорошо. Конечно. Подожду. Ладно.			
	Предложить сделать что-либо Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal	Дай/давай (мне) ответ. Я предлагаю ... Вы это сами способны сделать			
	Предложить сделать что-либо сообща Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal	Давай, споем вместе. Пойдём вместе. Давайте познакомимся.			
	Предложить помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)	Сиди, я принесу ... Не надо, я сам это сделаю Я сделаю ... Могу помочь ... У меня есть возможность ...			
	Предложить что-нибудь	Забирайте.	Časovanie		

	взять, подарить Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem	Я одолжу ... Подарите это детям	slovies дать – давать.		
	Ответить на предложение кого-либо другого Odpovedať na návrh niekoho iného	Большое вам спасибо. Заранее благодарим вас за ... От всей души благодарю. Спасибо вам, но не могу/ нет времени			

**СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЁТ В БУДУЩЕМ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдёт в будущем Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti	Предупредить кого-либо о чём-либо Varovať pred niekým/niečím	Внимание, внимание! Здесь опасно! Будьте внимательны!	Genitív podstatných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, printovaná a elektronická	Špecifiká životného štýlu na Slovensku a v iných európskych krajinách.
	Посоветовать Poradiť	Я советую вам ... Я предлагаю вам ...			
	Придать смелости/поддержать Povzbudiť	Не волнуйся . Всё будет хорошо! Верю тебе. Не переживай! Не беспокойся.			

	Кому-то что-нибудь пожелать Vyjadriť želanie	С праздником! С Новым годом! – С Новым счастьем! Саша, желаю тебе больших успехов в личной жизни, долгих лет без забот.		korešpondencia, osobné listy, krátke úradné dokumenty, brožúry a letáky, katalógy, pokyny, základné myšlienky prednášok, úryvky z kníh a filmov a pod.	
--	--	---	--	---	--

**СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО В ПРОШЛОМ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произошло в прошлом Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Вспомнить что-либо / кого-либо Spomenúť si na niečo/ niekoho	Пять лет назад ... Сколько лет - сколько зим ... Как давно это было!	Minulý čas sloves.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, printovaná a elektronická korešpondencia, osobné listy, jednoduchá diskusia, úryvky z kníh	Formy a spôsoby pripomínania si významných výročí, špecifických udalostí z osobného a spoločenského života na Slovensku a v cieľových krajinách.
	Высказать, что я что-то/кого-то забыл Vyjadriť, že som na niekoho/ niečo zabudol	Я не могу вспомнить ... Память меня подвела. Я забыл ваше имя. Не забывай, что ... Не забуду до самой смерти.			
	Напомнить Pripomenúť niekomu niečo	Вспомни ... Не забудь ... Запиши ...			

	Соболезновать Kondolovať	Разрешите выразить вам соболезнование ... Я вам искренне сочувствую ...		a filmov, základné myšlienky prednášok a pod.	
	Поздравлять Blahoželať	Уважаемая Елена Сергеевна! Поздравляю Вас с наступающим Новым годом, желаю вам крепкого здоровья, успехов в работе и в личной жизни. Всего доброго! Пусть ...			

**СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ B1**

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Интеракčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече Reagovať pri prvom stretnutí	Представить кого-нибудь Predstaviť niekoho	Позвольте представить ... Мне хотелось бы представить вам ... Знакомьтесь ...	Rozkazovací spôsob slovíes.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým a administratívnym štýlom. Typy textov: interview, printovaná a elektronická korešpondencia, jednoduchá diskusia, oznámenia, úryvky z kníh a filmov a pod.	Špecifické témy komunikácie na Slovensku a v cieľových krajinách. Frekvencia a hyperbolizácia prípitkov. Komparácia.
	Представиться Predstaviť sa	Представьте меня, пожалуйста, этой даме ... Познакомьте меня ... Меня зовут ...			
	Реагировать на чье-то представление Reagovať na predstavenie niekoho	Очень приятно. Как поживаете? А меня зовут ...			
	Приветствовать Privítať	Здравствуйтесь. Проходите ...			

	Произнести тост Predniesť prípitok	Выпьем за здоровье ... Выпьем за лучшее будущее ... Я хочу предложить тост за ...!			
--	--	--	--	--	--

СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Переписываться</p> <p>Korešpondovať</p>	<p>Начать письмо Začať list Rozvinúť obsah listu</p> <p>Закончить письмо Ukončiť list</p>	<p>Милая Маша! Привет, Саша! Здравствуй, ... Уважаемый, Юрий Васильевич! Надеюсь, что ты мне напишешь. От всего сердца ... Целую ...</p>	<p>Oslovenie.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje písomne. Texty sú písané hovorovým a administratívnym štýlom. Typy textov: printová a elektronická korešpondencia, osobné listy, krátke úradné dokumenty, úradná korešpondencia.</p>	<p>Bázový úzus cudzojazyčnej korešpondencie na základe komparácie.</p>

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Звонить по телефону Telefonovať	Начать, поддержать и закончить телефонный разговор Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor	Я хочу заказать разговор со Словакией. С вами говорит ... Вам звонит ... Вы ошиблись. Что ему (ей) передать? Кто его (ее) спрашивает? Позвони (-те) попозже. Откуда ты звонишь? До свидания.	Časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne. Texty sú písané hovorovým štýlom. Typy textov: telefonické rozhovory, interview, telefónne zoznamy, prospekty a brožúry a pod.	Etiketa telefonickéj komunikácie. Rozdiely v prihlasovaní sa účastníkov telefonickéj komunikácie

СПОСОБНОСТЬ 20 : «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 20 : „Komunikovať“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Обмениваться	Завести разговор	Привет, как дела?		Komunikačný kontext	Pravidlá zdvorilosti v

мнениями, разговаривать с кем-либо Komunikovať	Začať rozhovor	Здравствуйте, как поживаете? Слушайте ...	Rozkazovací spôsob slovíes.	sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, jednoduchá diskusia, základné myšlienky prednášok a správ, úryvky z kníh a filmov a pod.	cudzojazyčnej komunikácii. Tolerantnosť účastníkov. Znalosť rozdielov etikety komunikácie.
	Вести разговор Ujať sa slova v rozhovore	Насколько я знаю ... Вы слышали что ... Послушайте ...			
	Попросить слова Vyrýtať si slovo	Можно мне сказать. Можно Вас перебить.			
	Вернуться к недоговорённому, если меня перебили Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili	Позвольте продолжить ... Я буду продолжать ...			
	Помешать в разговоре Zabrániť niekomu v rozhovore	Молчи! Не перебивай меня!			

СПОСОБНОСТЬ 21: «ПОДГОТОВИТЬ ПРЕЗЕНТАЦИЮ»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 21: „Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Подготовить презентацию	Ввести тему, выразить основную мысль / мысли	Темой моего доклада / работы ...	Skloňovanie podstatných a prídavných	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne.	Základné pravidlá prezentácie v cieľovom jazyku

Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku		mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.	Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: jednoduchá diskusia, webové stránky, základné myšlienky prednášok a prezentácií.	a ich obmeny vzhľadom na danú tému.
	Ознакомиться с содержанием, с основой Oboznámiť s obsahom a osnovou	В своём докладе я буду говорить о ...			
	Конкретизировать тему и основу Rozviesť tému a hlavnú myšlienku	Рассмотрим подробнее/глубже эту проблему ...			
	Перейти с одного пункта на другой Prejsť z jedného bodu na iný	Что касается ... Рассмотрим ...			
	Закончить своё выступление Ukončiť výklad	В конце ... Сделаем вывод ...			

СПОСОБНОСТЬ 22: «РАСШИРИТЬ/ДОПОЛНИТЬ СОСТАВЛЕННУЮ ПРЕЗЕНТАЦИЮ / ДОКЛАД»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 22: „Doplniť štruktúrovanú prezentáciu“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интерактивные схемы	Языковая димензия	Дискурсивная димензия	Интеркультурная димензия
Расширить / Дополнить составленную	Подчеркнуть, обратить внимание слушателей на ...	Обратите внимание ...	Минувший а	Коммуникативный контекст реализуется устно или письменно. Тексты написаны разговорным,	Презентационные техники и фразы типичные для

<p>презентацию / доклад</p> <p>Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/ prednášku</p>	Zdôrazniť, dať do pozornosti		budúci čas sloves.	náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: jednoduchá diskusia, základné myšlienky prednášok a prezentácií, hlavné body novinových článkov, úryvky z kníh a filmov, správy a pod.	cudzojazyčné prezentácie, osvojovanie si prezentačných techník.
	Отойти от темы Odbočiť od témy	Мне хотелось бы ещё добавить ...			
	Вернуться к теме Vrátiť sa k pôvodnej téme	Вернёмся к теме ... Продолжим ...			
	Привести пример Uviesť príklad	Например, ... К примеру, ...			
	Цитата Citovať	Так сказал ... Так говорил ... По мнению ...			
	Передать своими словами Parafrázovať	Как думает ...			

СПОСОБНОСТЬ 23: «УЧАСТВОВАТЬ В ДИСКУССИИ / АРГУМЕНТИРОВАТЬ»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 23: „Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интерактивные схемы	Языковая димензия	Дискурсивная димензия	Интеркультурная димензия
<p>Участвовать в дискуссии / Аргументировать</p> <p>Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať</p>	<p>Ввести новую тему, новые пункты дискуссии</p> <p>Navrhnuť novú tému/bod diskusie</p>	<p>Перейдём к новому вопросу ...</p>	<p>Skloňovanie podstatných mien. Intonácia oznamovacej vety.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym</p>	<p>Zákonnosti diskusie ako žánru.</p>
	<p>Отказаться от дискуссии</p> <p>Odmietnuť</p>	<p>Мы не будем обсуждать ...</p>			

	diskutovať na ponúknutú tému/bod diskusie			štýlom. Typy textov: jednoduchá diskusia, základné myšlienky prednášok a prezentácií, hlavné body novinových článkov, úryvky z kníh a filmov, správy a pod.	
	Вернуться к теме Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie	Вернёмся к теме программы ...			

СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

УРОВЕНЬ B1

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené“ Úroveň B1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты	Убедиться в том, что слушатели меня поняли Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia	Есть ли у вас вопросы? Вам понятно ...	Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho záměna.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	Besedy a stretnutia s predstaviteľmi kultúrneho a spoločenského života Slovenska a cieľových krajín.
	Убедиться в том, что я правильно понял высказанное Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané	Я правильно вас понял, что ... Проверьте ...			
Uistiť sa, že slová/výklad/	Убедиться в правильности понимания проблемного	Я правильно понял значение этого слова?			

argument boli pochopené	слова, фразы Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/frázy		zážitkov a udalostí, príbehy, hlavné body novinových článkov, faktografické texty, články, správy a pod.
	Заменить забытое / незнакомое слово Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo	Скажите по-другому ... Подберите синоним ...	
	Искать слово, предложение Hľadať slovo/vetu	Не могу найти слово ...	
	Исправиться, вернуться к разговору Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru	Простите, я был неправ (права) . Извините, ещё хочу сказать ...	

СПОСОБНОСТЬ 25: «РАССКАЗАТЬ ЧТО-ЛИБО»

УРОВЕНЬ B1

Компетенция ч. 25: „Porozprávať príbeh“ Úroveň B1

Компетенция	Функция	Интерактивные схемы	Языковая димензия	Дискурсивная димензия	Интеркультурная димензия
Рассказать что-либо Porozprávať príbeh	Рассказывать Rozprávať	Слушайте ... Это произошло ...	Časovanie sloviess. Pridavné mená v spojení s podstatnými menami.	Komunikačný kontext sa realizuje ústne alebo písomne. Texty sú písané hovorovým, náučným, publicistickým, administratívnym a umeleckým štýlom. Typy textov: opisy zážitkov a udalostí, príbehy, hlavné body novinových článkov, základné	Príbehy, fragment syntetickej umeleckej kultúry, ktoré odrážajú zvyklosti, tradície i model kultúry Slovenska a iných krajín.
	Начать рассказ, историю, анекдот Začať príbeh, historku, anekdotu	Это случилось ... Не так давно ... Ну, слушайте ...			
	Закончить	В конце-концов ...			

	рассказ, историю Zhrnúť príbeh, historku, anekdotu			myšlienky prednášok, úryvky z kníh a filmov, jednoduché anekdoty a pod.	
--	--	--	--	---	--

6. Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navššenie lexiky na vyššej úrovni.

Uvedené tematické okruhy a slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina – vzťahy v rodine

Národnosť/štátna príslušnosť

Tlačivá/dokumenty

Vzťahy medzi ľuďmi

Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt

Zariadenie bytu

Domov a jeho okolie

Bývanie v meste a na dedine

Spoločnosť a životné prostredie

Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Charakterové vlastnosti človeka

Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo

Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky

Osobná doprava

Príprava na cestu a cestovanie

Turistika a cestovný ruch

Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia

Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Spoločnosť – kultúra – umenie

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy		Úplné stredné všeobecné vzdelávanie	Úplné stredné všeobecné vzdelávanie
<p>1. Rodina a spoločnosť</p> <p>Osobné údaje Rodina – vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo</p>	<p>имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, звать, меня зовут, представить, познакомить, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуда, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор</p>	<p>русский, русская, русские, словак, словачка, словаки, имя, отчество, родиться, в 1978 году, 12.12. 1978, гражданин, гражданка, граждане, анкета, паспорт, заграничный паспорт (загранпаспорт), свидетельство о рождении, заполнить, замужем, не замужем, жениться, женат, неженат</p>	<p>брак гражданский/церковный, бракосочетание, регистрация, венчание, бракоразводный процесс, золовка, опекун, опекать, пособие, декретный отпуск, уходить в декрет, кокетничать, поддерживать, обеспеченный, благосостояние, содержать, изменять, измена, свадьба, молодожёны, молодожёны, жених, невеста, муж, жена, супруг, супруга, обручение, обручаться, обручальное кольцо, целовать/поцеловать (-ся), встречаться, свидание, дворец бракосочетания, отчим, мачеха, усыновить, родственник, родственница, племянник, племянница, новорожденный, тесть, тёща, свёкор, свекровь, развод, разводиться/развестись, алименты, мать-одиночка, няня, заботиться, воспитывать, благополучный, уважать, бытовые проблемы, неполная семья, сирота, бездетный, многодетный, взаимопонимание, ценить, любовник, любовница, конфликт, ухаживать, свидетель, свидетельница, медовый месяц</p>
<p>2. Naš domov</p>	<p>город, деревня, жить, дом,</p>	<p>дом, частный, собственный, вилла,</p>	<p>окружающая среда, удовлетворять,</p>

<p>Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, высокий, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, уют, видеомэгафитон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное)</p>	<p>коттедж, панельный, кирпичный, многоквартирный, высотный, окрестность, зелень, переехать, удобство, вид, доволен, планировка, смежный, отдельный, выходить, сдавать, необходимый, мусорное ведро, чистить, пылесосить, убирать/убрать, стирать/выстирать, гладить, сковородка, устраивать, снять/снимать, объявление, новоселье, обмен, обменять, поменять, разменять, расположен, (-а, -о, -ы), около, посредине, возле, лежать, стелить/постелить, просторный, слева, справа, снимать квартиру, наводить/навести порядок, огород, сад, сажать, разводить</p>	<p>запросы, защита, фильтры, загрязнение, мусор, свалки, безотходный, отходы, радиоактивные вещества, концентрация опасных веществ, радиационная опасность, подписная кампания, чистота, воздух, изучать, растения, животные, решать, экологические проблемы, охрана, нарушение, экология, загрязнение, специалисты, игнорировать, оставлять, закон, смог, принять, меры предосторожности, очистные сооружения, атомные электростанции, излучение, глобальное потепление, кислотные дожди</p>
<p>3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické</p>	<p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое,</p>	<p>характер, темперамент, экстриверт, интроиверт, сангвиник, холерик, меланхолик, флегматик, дружелюбный, скучать, жизнерадостный, преодолеть, отзывчивый, врожденный, нервный,</p>	<p>вегетарианец, вегетарианка, диетическое питание, рациональное здоровое питание, усиленное питание, диета, не употреблять наркотики, наесться, объесться, голодать, гречка, дрожжи, двигаться, равновесие,</p>

<p>charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poisťenie</p>	<p>бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>	<p>система, уравновешенный, возбуждаться, успокаиваться, общительный, жестиковать, вспыльчивый, удача, добиться, легко ранимый, обдумать, упрямый, поведение, раздражительный, подражать, трудность, одиночество, нерешительный, робкий, смелый, трусливый, честный, нечестный, весёлый, грустный, температура, градусник (термометр), повыситься, понизиться, болеть/ заболеть чем? ангиной, гриппом, болит (болят) что? горло, ноги, желудок, сердце, лёгкие, болезнь, заболевание, воспаление лёгких, туберкулёз, простуда, насморк, перелом, головная боль, состояние здоровья, участковый врач, педиатр, терапевт, дантист, глазной врач (окулист), регистратура, участковый врач, жаловаться, беспокоить, простудиться, дышать, дыхание, осмотреть, медицинский осмотр, проверить, рентген, направление, перелом, выздороветь/выздороветь, зрение, близорукость, близорукий, дальновзоркость, дальнзоркий, машина скорой помощи, вызвать, сделать укол, кровь, сдать кровь на анализ</p>	<p>физическое и душевное здоровье, профилактика, проходить обследование, чистить зубы, умываться, принимать душ, делать зарядку, соблюдать гигиену</p>
--	---	---	---

<p>4. Človek na cestách</p> <p>Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí</p>	<p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, компостер, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>	<p>отпуск, путешествие, путешествовать, посетить, поехать, побывать, отдыхать/отдохнуть, во время каникул, турист, туристическое агентство (турагентство), путёвка, путеводитель, проводник (-ница), приземлиться, рекомендовать, остановиться</p>	<p>отправиться, турпоход, поход, выбрать, маршрут, карта, переночевать, продлить, сократить, перенести, срок, совершить/отложить, стажировка, командировка, автотуризм, пребывание, турбаза, кемпинг, взморье, круиз, тур, прогулка, экскурсия, кража, грабёж, турфирма, стоимость, льготный, планировать, обменять деньги, справка, отдыхающий, путешественник, курортник</p>
<p>5. Vzdelávanie a práca</p> <p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky</p>	<p>школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок,</p>	<p>работать, преподавать, преподаватель, преподавательница, директор, завуч, завхоз, посещать, сдавать/сдать, экзамен, поступать/поступить, закончить, успеваемость, сочинение, изучать, беседовать, задавать, отвечать, списывать, факультатив, образование, среднее, высшее, будущее, настоящее, престижный, влиять, выбор, заработная плата (зарплата), маляр, визажист, токарь, столяр, электромонтер, машинист,</p>	<p>школа, начальная, основная, средняя, гимназия, коммерческое училище, специальные языковые школы, классы с углубленным изучением математики / информатики, языков/, интернат, студенческое общежитие, лицей, колледж, академия, институт, техникум, вуз, университет, вступительные экзамены, выпускной экзамен, свидетельство, готовиться, волноваться, экзамен на аттестат зрелости, пригодиться, записаться, курсы, усердно, регулярно, пятибалльная</p>

	<p>занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий,</p>	<p>парикмахер, авторитет, пользоваться авторитетом, университет, певец, певица, строитель, балерина, специальность, менеджер, программист, кассир, фермер</p>	<p>система, государственная, частная, церковная школа, содержание, решать, задачи, выучить, шпаргалка, провалиться, присутствовать, пропустить/пропускать, прогуливать, отсутствовать, прогульщик, замечание, вызвать, исключить, учебный год, первое-второе полугодие, четверть, пройти, практика-курсы, подать, заявление, выпускник, выпускной бал, библиотека, предъявить, студенческий билет, получить, читательский билет, библиотекарь, читальный зал, требование, дипломная работа, аспирант, аспирантура, заочник, заочница, абитуриент, ассистент, бакалавр, магистр, магистратура</p>
--	---	---	--

	любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый		
6. Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы: орел, сокол, воробей, ворона, синица; летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветренный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна,	цветок, роза, тюльпан, пеларгония, подснежник, фиалка, дерево, фруктовые деревья, яблоня, груша, вишня, черешня, лиственные деревья, хвойные, береза, дуб, тополь, ольха, ель, сосна, пихта, лес (смешанный, хвойный), выращивать/вырастить, ботанический сад, сажать, пшеница, рожь, кукуруза	тундра, тайга, степь, субтропики, климат, умеренный, континентальный, морской, ядовитый, туризм, альпинизм, движение, скорость, фонд, водопад, скала, радиация, лесник, уникальный, кислород, охота, охотиться, космос, таять, ледник, континент, земной шар, глобус, родник, прилив, отлив, цунами, потоп, гейзер, вулкан, хищник

	лето, осень, зима		
<p>7. Voľný čas a záľuby</p> <p>Záľuby Literatúra Divadlo, film Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy</p>	<p>свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть на компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>	<p>художественная литература, рассказ, сказка, писатель, писательница, печатать, произведение, повесть, новелла, роман, фельетон, лауреат, премия (Нобелевская, Оскар), всемирно известный, знаменитый, выдающийся, нравиться/понравиться, музыка, популярная, классическая, оркестр, дирижёр, композитор, певец, музыкант, поп-группа, солист, балет, опера, оперетта, мюзикл, песня, романс, посещать/посетить, средства массовой информации, пресса/печать, газета (ежедневная), еженедельная ежемесячная подписаться/подписываться, вчерашний, сегодняшний, журнал, радиовещание, радиостанция, передавать/передать, радиопередача, телевидение, программа, телеканал, новость, известие, телеведущий, молодёжный, музыкальный, спортивный, научно-популярный, экран, цветной, чёрно-белый, сеанс, утренний, вечерний, снять/снимать, фильм, развлекательный, афиша, трагедия, комедия, кинорежиссёр, кинооператор, киностудия, кинофестиваль, художественный, документальный, приключенческий,</p>	<p>ярмарка, машина, электроника, картины, фотографии, товары, рынок, акция, посетитель, благотворительный, вернисаж, открытие, экспозиция, выставка, оформлять, скульптурная, группа, демонстрировать, претендовать, оценивать, международный, выставочный центр, участвовать, комплекс, проводиться, спонсор, стенд, ассортимент, гарантии, каталоги, прейскуранты, модель, контакт, сотрудничество, углубить, встречи</p>

		исторический, кинокомедия, фильм ужасов, детективный, фантастика, вестерн, боевик Интернет электронная почта	
8. Výživa a zdravie Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr	меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковка, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао, конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить	хлеб, булочка, рожок, мучное блюдо, тесто, пирог, пирожок, пирожное, торт, вермишель, макароны, спагетти, пельмени, сметана, сливки, взбитые сливки, йогурт, сыр, творог, молоко, масло, кефир	ресторан, кафе, закусочная, кондитерская, бистро, буфет, столовая, кулинария, официант, готовить/приготовить, кипятить/вскипятить, жарить/пожарить, тушить/потушить, тереть/потереть/натереть, резать/порезать/нарезать, варить, печь/испечь, обвалить, ополоснуть, пропустить, размолоть, измельчить, фаршировать, шинковать/нашинковать, подлить, заправить, взбить, замесить, откупорить, поднять, раскатать
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky	язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день	иностранец, иностранные языки, славяне, славянский, чешский, польский, французский, испанский, итальянский, венгерский, немецкий, Новый год, День Конституции,	соблюдать традиции, мультикультурный, обычай, ритуал, владеть, гуляние, вечеринка, национальный костюм, венок, этнография, представитель, нация,

<p>Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать</p>	<p>Сочельник, Рождество, Масленица, Страстная пятница, Пасха, канун, День Независимости, День защитника отечества</p>	<p>национальный, примета, суеверие, хранить, передавать, наследие, сокровище, привычка, интернациональный, взаимопонимание</p>
<p>10. Odievanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy</p>	<p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)</p>	<p>головные уборы, фуражка, кепка, шапка (меховая, вязаная), панамы, бейсболка, берет, галстук, халат, пижама, трусы, жакет, бюстгальтер, комбинация, валенки, аксессуары, перчатки, зонт, пояс, ремень, сумка, галстук, украшения, браслет, серьги, кольцо, перстень, кулон, брошь, цепочка, бусы, бижутерия, одеваться модно, со вкусом</p>	<p>ткань, хлопчатобумажный, льняной, лён, бархат, фланель, шерсть, шёлк, натуральный, синтетика, трикотаж, кружево, мех, яркий, одноцветный, однотонный, блестящий, гладкий, узор, рисунок, оттенок, редкий, плотный, нарядный, выходной, праздничный, будничные, кнопки, пуговицы, застёжка, молния, портной, свободный покрой, карман, мини, миди, макси, стиль, ткань в клетку (клетчатая), в цветочек (цветастая), в горошек, в полоску (полосатая)</p>
<p>11. Šport nám, my športu Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové smerovanie</p>		<p>футбол, баскетбол, волейбол, хоккей, слалом, гандбол, фигурное катание, гимнастика, плавание, биатлон, бобслей, теннис, настольный теннис, бокс, лёгкая атлетика, соревнование, бегать/бежать, гребля, прыгать, прыжок (тройной), метать, метание, диск, копье, толкать, толкание, ядро, конный, верховая езда,</p>	<p>болельщик, заниматься, играть, бросать, гребной спорт, гребные гонки, парусный спорт, плавать – брассом, кролем, стилем баттерфляй, вольный стиль, водное поло, поддерживать, байдарочный спорт, парусные гонки, рыбная ловля, гандбол, спортивная гимнастика, велогонка, скачки, легкоатлет, эстафета, кросс, забег, ходьба, тяжелоатлет, штангист, штанга,</p>

<p>v športe Čestnosť športového zápolenia</p>		<p>проходить/пройти, гимнаст, чемпион (-ка), пятиборье, пятиборец, дзюдо, борец, велоспорт, фехтование, парусный спорт, победа, победитель, побеждать/победить, заниматься чем?</p>	<p>классическая борьба, вольная борьба, схватка, стройная фигура, уверенность в себе, терпеливость, физическая сила, дисциплина, рассудительность</p>
<p>12. Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Nakupovanie a platby Hotelové a reštauračné služby Centrá krásy a zdravia Kultúra nakupovania a služieb</p>		<p>торговый центр, самообслуживание, отдел (мясной, хлебный, овощной, кондитерский, мебельный, обувной), кассир, крупный, услуга, бюро услуг, коммунальные услуги, ремонт, отремонтировать/отремонтировать, чинить/починить, исправлять/исправить, ремонт обуви, сапожник, ремонт часов, часовщик, срочный, химчистка, пункт обмена валюты, телеателье, фотоателье, прачечная, отдать/сдать, почта, письмо, телеграмма, отправлять/отправить, получать/получить, звонить/позвонить, мобильный телефон, кабельное телевидение</p>	<p>оптом розница, автосервис, наличные, безналичный расчёт, кредитная карта, заключить, евро, распродажа, предварительный, заказ, заказывать/заказать, обслуживать/обслужить, кредит, предъявить, предлагать, упаковка, банка, пачка, пакет, кулёк, набор, коробка, заказчик, клиент, бартер, обмен, эффективный, нестандартный, бронировать/забронировать, отель, пансион, апартаменты, номер, одноместный, администратор, регистрация, сервис, освободить номер</p>
<p>13. Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis</p>		<p>Европа, Азия, Америка (Северная, Южная), Австралия, государство, страна, край, озеро, река, море, океан, Атлантический, Северный Ледовитый, Тихий, Индийский, омывать, возвышенность, равнина, низменность, остров, полуостров,</p>	<p>страны света, север, юг, запад, восток, северо-запад, северо-восток, юго-запад, юго-восток, квадратный километр, широта, долгота, пояс, граничить, протяженность, составляет, занимать, покрывать, проходить, доходить, переходить, тянуться, соприкасаться,</p>

<p>krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest</p>		<p>полюс (Северный, Южный), город, улица, площадь, столица, здание, кинотеатр, житель, старинный, современный, башня, цирк, музей, находится, далеко, близко, недалеко от, показать, центральный, памятник, парк, завод, фабрика, осмотр, курортный городок, федерация, федеративный, государственный, флаг, гимн, герб, протянуться, положение, географический, город-миллионер, автономный, многочисленный, граница, граничить, округ, зона, побережье, заходить, явление, город-порт, портовый, крепость, бастион, традиция, фонтан, древний, монастырь, битва, торговля, торговый, путь, военный, флот, князь, княжество, нашествие, разрушать/разрушить, восстанавливать/восстановить, архитектор, награда, палата, значение, движение, северное сияние, в честь, император, дворянин</p>	<p>пересекать, пещера, вершина, хребет, горы, низменность, бассейн, промышленность /тяжёлая, легкая/, сырьё /ценное, собственное, привозное/, запасы сырья, снабжать, обрабатывать, перерабатывать, уголь, торф, руда /железная, медная, урановая, кобальтовая..., фосфориты, гранит, цветные металлы, гидроэлектростанция, электростанция, атомная электростанция, теплоэлектростанция металлургия /чёрная, цветная/, сталь, нефть, газ, алмазы, полезные ископаемые, машиностроение, промышленность /химическая, деревообрабатывающая, строительная, резиновая, текстильная, пищевая, стекольная, полиграфическая.../</p>
<p>14. Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Spoločnosť –</p>			<p>кинематограф, живопись, музыка, литература, музыка, театр, художник, живописец, жанр, пейзаж, портрет, натюрморт, бытовой, исторический, батальный, мольберт, драматический, миниатюра, любительский, цирк,</p>

<p>kultúra– umenie Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti Kultúrny život Osobnostné vymedzenie pojmu kultúra Druhy umenia Vkus a nevkus v nás a vôkol nás</p>			<p>экспозиция, оформлять, статуя, статуэтка, прикладное, изобразительное, музыкальное, скульптура, мозаика, проект, репродукция, графика, зодчий, реставратор, реставрировать, украшать, архитектура, зодчество, писать, резать, лепить, творить, создавать/создать китч, бесвкусица, артефакт воспринимать настоящее искусство</p>
<p>15. Človek a spoločnosť; komunikácia</p> <p>Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie</p>			<p>этика, общение, коммуникация, воспитание, воспитанный, послушный, вербальный, невербальный, недопонимание, непонимание, стараться, пытаться, дистанция, секретность, обсуждать, аудитория, слушатель, читатель, поведение, стандарт, вести себя, общий язык, договариваться, ссориться, конфликтовать, доброжелательный, тон, мнение, сленг, речь, тост, произносить тост, печать, жест, жестикулировать, мимика, улыбаться, смеяться</p>
<p>16. Mládež a jej svet</p> <p>Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Stretnutia generácií</p>			<p>объединяться, подрабатывать, знак, водительские права, стажировка, тусовки, пирсинг, бейсбол, татуировка, скейт, ролики, роллеры, сноуборд, панк, панки, металл, металлисты, путешествовать, скинхэды, скачать, ноутбуки, чат, sms-сообщение,</p>

<p>Predstavy mládeže o svete Konflikty predstáv a reality</p>			<p>камуфляжный, причёска, толпа, максимализм, компания, собственный, рэперы, хиппи, байкеры</p>
<p>17. Profesia a pracovný život</p> <p>Výber profesie Zamestnanie Pracovné pomery a kariéra Platové ohodnotenie Nezamestnanosť</p>			<p>предприятие, офис, фирма, общество, страховое общество, частное предприятие, торговое предприятие, компания, менеджмент, центр, агентство, турагентство, институт, бюро, отдел, банк, ферма, кооператив, работник, директор, заместитель, менеджер, начальник, заведующий, сотрудник, токарь, слесарь, банкир, коммерсант, изобретатель, бизнесмен, руководить, сотрудничать, поступить, подать заявление, принять, уволить, снять, назначить, должность, умственный труд, физический труд, выпускник, интенсивный, поступить, перспективный, напряжённый, делать карьеру, карьерный рост, продвигаться по службе</p>

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*. Paris : Hachette éducation, 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *LEVEL B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier, 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOPE, G. *LEVEL A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier, 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-479-6.

BUTAŠOVÁ, A. a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2006. ISBN 80-89225-04-07.

GÁBRIŠOVÁ, E. a kol.: *Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka. Úroveň B1*. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009, ISBN 978-80-89225-90-3.

KOLLÁROVÁ, E.: *Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie*. Bratislava : ŠPÚ, 2013. ISBN 978-80-89070-58-9.

Európsky Referenčný Rámec. Európske spoločnosti, 2007. [cit. 2012.11.05] Dostupné na internete: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_sk.pdf.

PASSOV, J. I., KOLLÁROVÁ, E., KIBIREVA, L. V. : *Koncepcija komunikativnogo inojazyčnogo obrazovanija. Teorija i jejo realizacija*. Sankt-Peterburg, 2007. ISBN 978-5-86547-4098.

PASSOV, J. I. : *Metodičeskaja sistema inojazyčnogo obrazovanja kak adekvatnoje sredstvo razvitija umenija individualnosti vesti dialog kul'tur*. Lipeck, 2013. INN482 1006 962.

RIES, L., KOLLÁROVÁ, E. : *Svet cudzích jazykov dnes*. Bratislava : Didaktis, 2007. ISBN 80-89160-11-5.

Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky. Vydanie 2. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2006. ISBN 80-58756-93-5, revidované vydanie 2013.